

היחידות האחרות והנהלת הרשות. במשרד הבינוי והשיכון לא היה טיפול סדיר בממצאי הביקורת הפנימית, ובמקרים שהתקבלו החלטות, הן לא הוצאו לפועל במלואן.

6. כמחצית מיחידות הביקורת הפנימית שנבדקו אינן עורכות מעקב סדיר אחר הטיפול בדו"חות שהגישו ובאיזו מידה בתצו המלצותיהן. במצב זה מאבדת הביקורת הפנימית הרבה מן האפקטיביות שלה.

7. החל משנת 1973 מוטלת האחריות לביצוע ביקורת בנושאי משק ואפסנאות על יחידות הביקורת הפנימית במשרדים. לפי הוראות התקשי"ר, העתקים מדו"חות של המבקרים הפנימיים בנושאים אלה יועברו על ידי המנהל הכללי של כל משרד לחשב הכללי. עוד בביקורת הקודמת עמד מבקר המדינה על כך שיחידות הביקורת הפנימית לא הקדישו תשומת לב מספקת לנושא זה ולא דיווחו כיאות על ממצאיהן ליחידת הפיקוח המרכזית הפועלת באגף החשב הכללי. עד היום לא חל כל שיפור בנידון. בחלק מהמשרדים היו פעולות הביקורת הפנימית בנושאי משק ואפסנאות מצומצמות ביותר, ולעתים לא נערכו כל בדיקות בנושאים אלה במשך תקופה ארוכה. במקרים שבהם נערכו בדיקות, לא תמיד הומצאו העתקים מדו"חות הביקורת ליחידה המרכזית באגף החשב הכללי*.

8. בכמה מהיחידות שנבדקו הוטל על הביקורת הפנימית לרכז את הטיפול בתגובות המשרד לממצאי הביקורת של מבקר המדינה, ולעתים אף להשיב בשם המשרד. במצב זה יש משום סתירה פנימית, שכן אין זה תפקידה של יחידת הביקורת הפנימית שנועדה לחשוף ליקויים, להשיב על ממצאים, אשר נחגלו במהלך ביקורת אחרת.

מינהל הכנסות המדינה

כוח אדם באגף מס הכנסה

דו"ח שנתי 28, עמ' 151

מצבת העובדים

מספר המשרות באגף מס הכנסה ומס רכוש, כפי שצוינו בתקנות התקציב לשנת הכספים 1977, היה 3,587; בספטמבר 1977 הועסקו 3,239 עובדים, מהם 2,709 היו עובדים קבועים, והיתר עובדים ארעיים.

עד לנובמבר 1977 לא היו בנציבות נתונים מפורטים ומעודכנים על התפלגות עובדי אגף מס הכנסה ומס רכוש לפי תפקידיהם. בנובמבר 1977 ריכוז מדור העובדים של הנציבות, על פי דו"חות שקיבל ממשרדי השומה, נתונים של התקן ואישו-בתחום תפעול מס הכנסה במשרדי השומה, לפי תפקידים. נתונים אלה הראו שכרבע מ-2,520.5 המשרות שבתקן של משרדי השומה לא אוישו בעובדים קבועים; אם יובא בחשבון, שבתקופה הנדונה הועסקו במשרדים אלה 395 עובדים ארעיים, הגיע הפער בין המצבה לבין התקן רק ל-10%, אך לעובדים הארעיים חסרה במקרים רבים המיומנות הדרושה ונוסף על כך תחלופת העובדים האלה הייתה גבוהה.

בשנת 1978 הנהיגה הנציבות דיווח חודשי על מצבת כח האדם ביחידות האגף, מפורט לפי התפקידים. על פי נתוני הדו"ח ליולי 1979 הגיע מספר העובדים הקבועים במשרדי השומה ל-2,163, כלומר, גידול של 16% מאז נובמבר 1977. מאחר שגם התקן הוגדל — ל-2,871 משרות — יוצא שגם ביולי 1979 כרבע מן המשרות לא היו מאוישות בעובדים קבועים; אם יובאו בחשבון 431 העובדים הארעיים שהועסקו באותו חודש, עדיין הגיע הפער בין המצבה לבין התקן ל-10% בקירוב.

בנובמבר 1977, כרבע מ-746 המשרות של עובדי שומה מקצועיים במשרדי המס לא אוישו בעובדים קבועים. התקן נקבע עוד לפני הפעלת הריפורמה במס הכנסה בשנת 1975. באוגוסט 1976 ערכה המחלקה לפיקוח ולתכנון שומה שבנציבות אומן של מספר המפקחים, שיהיה דרוש

* ראה דו"ח זה עמ' 130.

במסגרת הריפורמה, לפי מדדי תפוקה משוערים; לפי האומדן הגיע החוסר במפקחים ל-300 עד 350 עובדים.

התקן הוגדל ל-902 עובדי שומה מקצועיים. ביולי 1979 היו 791 (שהו 88%) מהמשרות שנתקן מאוישות בעובדים קבועים. בדצמבר 1979 הוספו למצבת העובדים כ-40 בוגרי קורס למפקחים, ובאפריל 1980 צפויה תוספת של כ-60 נוספים.

פרישת עובדים

בשנים 1973-1977 הייתה עלייה ניכרת במספר העובדים, שפרשו מהשירות באגף. הסיבה העיקרית לכך הייתה התפטרות. כמה מהפורשים לגמלאות פרשו מרצונם, לפני שהגיעו לגיל פרישה, וגם בין העובדים שלכאורה פוטרו היו חלק, שלמעשה התפטרו (במסגרת ההסדר לפרישה מוקדמת, שנערך בשנת 1977 עם עובדי האגף).

בסוף שנת 1977 הופסקה מגמת העלייה במספר הפורשים, שהסתכם ב-376 בשנת 1977 וירד ל-310 בשנת 1978.

נתונים שריכוזו משרד מבקר המדינה מרשימות מפקחים ורכזים, שפרשו בשנים 1974 עד 1976 מראים, שמספר הפורשים עלה מ-25 ב-1974 ל-138 ב-1976. השוואת נתונים אלה עם הנתונים על כלל הפרישה באגף מלמדת, שב-1974 היה חלקם של עובדי שומה מקצועיים פחות מחמישית מכלל הפורשים, בעוד שחלקם ב-1976 הגיע ל-57%.

מספר המפקחים והרכזים שפרשו קטן והלך, והיה 77 בשנת 1977 ו-36 בשנת 1978. גם חלקם של עובדים אלה מכלל הפורשים קטן והלך, והגיע ל-20% בשנת 1977 ול-12% בשנת 1978.

הדרכה

בשנים 1975 ו-1976 נוצל רק חלק מתקציב פעולות ההדרכה, שעמד לרשות הנציבות. בשנת 1975 נוצל סכום של כ-1.6 מיליון ל"י מתוך הקצבה של 2.4 מיליון ל"י, ואילו בשנת 1976 — 1.7 מיליון ל"י מתוך הקצבה של כ-3 מיליון ל"י.

בשנת 1977 נוצל סכום של 3 מיליון ל"י מתוך הקצבה של 5.2 מיליון ל"י, ועל היתר ניתנו התחייבויות שנכללו בהקצבה לשנת 1978, אשר הייתה בסך של 13.2 מיליון ל"י. בשנת 1978 נוצלו 9.4 מיליון ל"י וניתנו התחייבויות בסך של 3 מיליון ל"י.

בתכנית העבודה של הנציבות לשנת הכספים 1977 תוכננו בסך הכל ארבעה קורסים ל-180 מועמדים לתפקידי מפקח וכן קורס מפקחים מקוצר בן 36 ימים למפקחים מהאגף, שנועד להקיף 200 עובדים. עד לנובמבר 1977 התחיל רק קורס מפקחים אחד, בהשתתפות 23 עובדים כיוון שלא נמצאו מועמדים מתאימים לקורסים במספר המתוכנן.

לקראת 1977 התחילו קורסים נוספים להכשרת מפקחים ובסך הכל נערכו עד סוף אותה שנה שלושה קורסים מלאים וקורס אחד מקוצר לרואי חשבון ולמתמחים בראיית חשבון. מספר המשתתפים בקורסים הסתכם ב-126 בלבד, בשל מיעוט מועמדים. לשנת 1978 תוכננו שלושה קורסים ל-150 מועמדים לתפקידי מפקח. נערכו שלושה קורסים: קורס מלא, קורס מקוצר וקורס בוקר בתל-אביב. גם באותה שנה לא היו די מועמדים ומספר המשתתפים הגיע ל-94 בלבד. לשנת 1979 תוכננו שני קורסים מלאים ל-90 משתתפים ושניים מקוצרים ל-70 משתתפים. מספר המועמדים היה גדול מכותר הקליטה: לקורס שהתחיל בדצמבר 1979 היו כ-300 מועמדים, מהם נתקבלו יותר מ-60 איש.

עתודה של סטודנטים לחשבונאות

בשנת 1976 יזם משרד האוצר פעולה, שנועדה ליצור עתודה של עובדי מסים מקרב סטודנטים לחשבונאות. להשגת מטרה זו, הקצה האוצר מלגות לסטודנטים-החל בשנת הלימודים השנייה שלהם וכן הקציב כספים לאוניברסיטה, כדי שתגדיל את המכסה של התלמידים המתקבלים ללימודים בחוג זה (תוספת המכסה נקראת "מכסת האוצר"). תלמיד שסיים את לימודיו חייב

לשרת בשירותי המסים שלוש שנים רצופות. אם לא יעמוד בהתחייבויותיו עליו להחזיר סכום יחסי מן הוצאות, ששילם האוצר לאוניברסיטה בתוספת הפרשי הצמדה.

ההיענות לתכנית המלגות היתה קטנה: לשנת הלימודים תשל"ז הוגשו 16 בקשות למלגות והוענקו חמש, ולשנת הלימודים תשל"ח הוגשה בקשה אחת בלבד. ההסדר של "מכסת האוצר" הופעל בשנת הלימודים תשל"ז רק באוניברסיטת תל-אביב והקיף 76 סטודנטים. עד לסוף אוקטובר 1977 לא היו במשרד האוצר נתונים על התלמידים שהמשיכו בלימודיהם. בשנת הלימודים תשל"ח הופעל ההסדר גם באוניברסיטת חיפה; בתשל"ח נכללו בהסדר 45 סטודנטים בשתי האוניברסיטאות.

לשנת הלימודים תשל"ט לא הוגשו בקשות למלגות. מנתונים שריכזה המחלקה לארגון ותכנון במשרד האוצר, היה מספר הסטודנטים שעדיין המשיכו בלימודיהם ב"מכסת האוצר" בחודש יוני 1979 כלהלן:

מחזור	באוניברסיטת תל-אביב	באוניברסיטת חיפה	ס"ה
תשל"ז	48	—	48
תשל"ח	16	15	31
תשל"ט	25	18	43
ס"ה	89	33	122

באוקטובר 1979 פתחה הנציבות קורס בן חודשיים, שנועד להכשיר 42 סטודנטים מהמחזור הראשון לתפקידים של מפקחי מס הכנסה.

חזרו שכו לימוד בקורס מפקחים

המחלקה להדרכה ולארגון מחתימה את המועמדים לקורס מפקחים על התחייבות, שעיקרה החזרת כל הוצאות ההשתתפות בקורס. ההתחייבות בטלה, אם ישרת המועמד באגף 36 חודשים אחרי שובו מהקורס. כשמפקח פורש מהשירות לפני גמר התקופה, שבה התחייב לשרת, יש לערוך, על פי הנוהל, חישוב של סכום ההתחייבות היחסית לתקופת השירות, שלא הושלמה, ולדרוש בכתב מהמפקח להחזיר את החוב; יש לקיים מעקב אחר פרעונו, ובמקרה הצורך לשלוח התראה, ולאחר מכן, אם המפקח לא נענה להתראה, יש להעביר את הטיפול לפרקליטות המחוז להגשת תביעה. מעקב אחר פרעון החובות לא נעשה באופן שיטתי, והיו הפסקות ארוכות בשלבי הטיפול השונים.

בשנת 1978 הנהיגה הנציבות נוהל שלפיו עותק מן ההתחייבות של כל משתתף בקורס מועבר למחלקת הכספים של האגף, נוסף לזה המוחזק בתיקו האישי וסכום ההתחייבות נרשם בדו"ח החודשי של חשב האגף. נוהל זה נועד להבטיח תביעת החזר ההתחייבות במקרה שהעובד פורש לפני תום תקופת ההתחייבות. כמו כן, בסוף שנת 1978 נקבעה בנציבות משרה של פקיד תביעות האגף, שמתפקידו לנהל מעקב שיטתי אחר פרעון החובות, אך המשרה לא אוישה והמעקב עדיין אינו מבוצע כראוי. באוקטובר 1979 בעקבות הביקורת, נדון בנציבות — בתיאום בין היועץ המשפטי, החשב ומנהל מחלקת כח אדם — נוהל האמור להבטיח מימוש ההתחייבויות של מפקחים הפורשים לפני תום תקופת ההתחייבות. נקבעו פרקי זמן מירביים לשלבי הטיפול השונים וסרכם, כי מנהל מדור התביעות במינהל הכספים ינהל את המעקב וישמש כאיש קשר לעניין הטיפול בתביעות.

יתרות החוב של מפקחים, שהתפטרו לפני תום תקופת התחייבותם, הגיעו בסוף ספטמבר 1977 לסכום כולל של 228,000 ל"י בקירוב. החובות היו של 27 מפקחים שפרשו, 12 מביניהם — שפרשו שלוש עד שבע שנים לפני 1977.

עד סוף ספטמבר 1979 טרם הוסדרו יתרות חוב של 17 מפקחים, שפרשו לפני סוף ספטמבר 1977. מביניהם 4 שפרשו לפני המש עד השע שנים. על אלה נוספו חובות של שמונה מפקחים שפרשו אחרי ספטמבר 1977. הסכום הכולל של יתרות החוב של 25 המפקחים היה 403,000 ל"י.

גביית היטלי מלאי

דו"ח שנתי 28, עמ' 171

1. ב-10 בנובמבר 1974 שונה שער החליפין של הלירה הישראלית מ-4.20 ל"י ל-6 ל"י דולור ופורסמו תקנות שעת חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"ה-1974, (להלן — התקנות), שלפיהן יחולו, בתנאים מסויימים, היטלים על מטבע, על מלאי, על יבוא ועל זלק. עד לסוף דצמבר 1977 גבה אגף המכס והבלו (להלן — האגף) סכום של כ-649 מיליון ל"י, ויתרת החוב ליום 1.1.78 הייתה כ-45 מיליון ל"י.

לפי נתוני האגף יתרת החוב ליום 31.12.79 הייתה בסך של 35 מיליון ל"י בקירוב.

בסוף אוקטובר 1977, בעקבות הצעדים הכלכליים שננקטו, שוב הוטל על האגף לגבות היטלי מלאי על כל מלאי הטובין מיבוא שבידי יבואנים וסוחרים; במקביל לכך הוטל על האגף להחזיר מסים ששולמו לו על טובין מייצור מקומי, שמש הקנייה עליהם הוקטן או בוטל.

האגף חייב את בעלי המלאי בהיטל בסך של 535 מיליון ל"י בקירוב וגבה עד ליום 31.12.79 סכום של 506 מיליון ל"י; יתרת החוב לגבייה הייתה איפוא כ-29 מיליון ל"י. עד אותו תאריך, האגף החזיר מסים בסך של 118 מיליון ל"י ששולמו לו על טובין מייצור מקומי, שמש הקנייה עליהם הוקטן או בוטל, לזכאים על פי סעיף 29 לחוק הסדרים בעקבות גיד המטבע, תשל"ח-1977.

לקראת מועד פקיעת תוקפן של התקנות ב-31.12.75 לא נעשו הצעדים הדרושים כדי להביא להארכת תוקפן שנית. במקרים רבים לא הספיקה יחידת המלאי שבאגף לחייב בהיטל סוחרים ויבואנים — לפני פקיעת תוקף התקנות — למרות המידע, כי ברשותם היה מלאי טובין החייב בהיטל. במקרים אחרים, המשיך האגף לשלוח חיובים גם לאחר מכן, וגם גבה כספים לפי חיובים מאוחרים אלה. אחד החיובים בהיטל ערער בבית המשפט המחוזי בתל-אביב על חיוב, שנשלח אליו אחרי 31.12.75, ובית המשפט המחוזי קבע בהחלטת ביניים מיולי 1976, כי אין רשויות המס יכולות להשתמש בסמכות השומה אחרי שפג תוקפן של התקנות. בעקבות החלטת ביניים זו הפסיק האגף להוציא שומות חדשות.

באוקטובר 1977 הפסיק האגף את גביית היטל היבוא על סחורות ששוחררו בנמלים וממח"סנים רשויים, והחל להחזיר ליבואנים היטל שנגבה מהם אחרי 31.12.75. בערעורים של חייבים אחרים שנדחו, פסקו בתי המשפט — תוך הסתייגות מהחלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב — כי החובה לשלם את ההיטל מעוגנת בחקנה 10 לתקנות; הודעת השומה ששולח האגף אינה אלא בבחינת תזכורת ואינה יוצרת את החוב. בעקבות קביעות אלו שילמו החייבים את ההיטל שעליו ערערו. יחד עם זאת, אחד החייבים ערער על פסק הדין בבית המשפט העליון, והדיון בערעור טרם נערך.

נבדקו 51 תיקים, שיתרת חוב ההיטל בגינם הגיעה לסך 22 מיליון ל"י. עיקר החוב — כ-17.5 מיליון ל"י — התייחס לשלושה יבואנים שערערו על חבותם בגין טובין, בנימוק שהטובין מומנו על-ידי מקדמות על חשבון תמורות יצוא, שנתקבלו לפני 10.11.74 והומרו ללירות לפי שער הקודם. הנושא נדון בין אגף המכס לבין אגף מטבע. חוץ ומשרד התעשייה, המסחר והתיירות, והתגובה דעה, שלא ניתן לבטל את החיובים במסגרת החוק הקיים, עם זאת יש לפצות את היבואנים על סכומים אלה. עד למועד סיום הביקורת, בסוף אוקטובר 1977, לא נתקבלה החלטה סופית בעניין זה.

עיקר החוב טרם נפרע, ועד לתחילת פברואר 1980 לא נתקבלה החלטה, כיצד לטפל בחוב זה. לגבי יתר התיקים שנבדקו התברר, כי ב-14 מהם קיים חוב של כ-1.3 מיליון ל"י שטרם נפרע.

בעל טובין שלא הצהיר על מלאי שברשותו או שנתגלו הפגשים בין המוצא לבין המלאי האמיתי, הכינו לגבי דו"ח גילוי עבירה ושלחו לו הודעת חיוב על סכום ההיטל; יחידת המלאי הציעה לו להמיר את העבירה בתשלום כופר, בשיעור של 50% מההיטל, שמתשלמו ניסה להשתמש.

המחלקה המשפטית של האגף, שמקרים רבים, שבהם נעברה לכאורה עבירה, הופנו אליה, לא יכלה להמליץ על העמדתם לדין של סוחרים, שסירבו לשלם כופר כסף, כיוון שבעת עריכת הבדיקות אצל סוחרים לא הקפידו אנשי המכס על איסוף הראיות המעידות, שהטובין שלא הוצהרו כמלאי, נרכשו במלואם או בחלקם במטבע חוץ, שניתן בהקצבה כפי שמגודרים טובין חגי היטל בתקנות. באפריל 1976 הוחלט לטפל במיוחד בחיובים שבהם גובה סכום ההיטל לפי שומה עלה על 100,000 ל"י, והחייב לא נענה להצעה לשלם כופר כסף. לגבי תיקים של בעלי טובין אלה הוחלט להשלים את החקירה ולאסוף ראיות, כדי להעמיד את העבריינים לדין. בעקבות החלטה זו הוכנו במחלקת החקירות והפיקוח שבהנהלת האגף עד סוף אוגוסט 1977, עשרה תיקים. עד לסוף דצמבר 1977 לא נתקבלה באגף החלטה, כיצד להמשיך בטיפול במקרים אלה.

בהערות שר האוצר לדו"ח שנתי 28 נאמר, כי בעיית כופר הכסף והעמדת משתמטים לדין, תידון עם הממונה על הכנסות המדינה ועם היועץ המשפטי לממשלה.

ב-16.8.78 מינה מנהל האגף "ועדה לתיקי תפישת מלאי 1974" שהורכבה מעובדי האגף. מתפקידה היה למיין את תיקי התפישת שלגביהם הוכן דו"ח גילוי עבירה בפעולות האגף לגביית הטילי המלאי, לבדוק את מהות העבירה, מצב הראיות בתיק, ולהמליץ על אופן הטיפול בתיקים.

הוועדה מיינה 239 תיקי תפישת שבהם הוצע להמיר את העבירה בתשלומי כופר — בסכום כולל של 10 מיליון ל"י בקירוב — והכינה שתי רשימות על פי גודל סכום הכופר: רשימה ל-194 תיקים שבהם סכום הכופר שהוצע הוא עד 50,000 ל"י; ורשימה ל-45 תיקים שבהם סכום הכופר שהוצע עלה על 50,000 ל"י. הוועדה הגישה המלצותיה למנהל האגף בנובמבר 1978. הנהלת האגף החליטה ב-1.1.79 לסגור את 194 התיקים שבהם סכום הכופר שהוצע היה עד 50,000 ל"י.

עוד החליטה הנהלת האגף, כי הטיפול ב-45 התיקים שבהם סכום ההיטל לפי שומה עלה על 100,000 ל"י והחייב לא נענה להצעה לשלם כופר בסכום מעל 50,000 ל"י (ביניהם עשרה התיקים האמורים), יהיה על פי חומרת העבירה. על צוות שהורכב מארבעה עובדי האגף הוטל למיין את 45 התיקים האמורים, ולהמליץ על סגירת אותם תיקים שבהם מהות העבירה הייתה קלה — זאת לאחר קבלת אישור היועץ המשפטי לממשלה. בתיקים שבהם העבירה חמורה, על הצוות להשלים את התיק ולהכינו להגשת משפט. הצוות מצא, כי לגבי כמה תיקים לא היה צורך להגיש כתב אישום, מאחר שהיבואנים שילמו בינתיים את כופר הכסף אחרי קבלת התראה נוספת. לגבי 25 תיקים (לרבות ארבעה מבין עשרה התיקים האמורים) המליץ הצוות לנקוט הליכים משפטיים, והם נמסרו ליועץ המשפטי לאגף אשר העבירם לטיפול היחידות המשפטיות שבבתל המכס האזוריים להגשת תביעה פלילית, אם לא ייענו להתראה אחרונה להמיר את התביעה המשפטית בתשלום כופר כסף. היועצים המשפטיים האזוריים פסלו חמישה תיקים כבלתי קבילים לצורך הגשת כתב אישום. לגבי היתר הודיעו, כי מצב התיקים הוא כזה הדורש השלמת חומר הראיות, כשהקושי העיקרי להגשת ראיות הוא להוכיח את מימון היבוא בהקצבת מטבע חוץ. עד לסיום ביקורת המעקב, בינואר 1980, הגיש האגף כתב אישום לגבי תיק אחד בלבד.

2. ב-19 ביולי 1979 שובו מחירי הדלק ופורסם צו שעת חירום (שיעור תשלום חובה על מזויק בחומרי דלק) (מס' 3), חשל"ט-1979, לפיו חוייב מי שברשותו או בפיקוחו מחסן דלק או תחנת דלק, להצהיר על המלאי שברשותו ולשלם עליו היטל. על האגף הוטל לגבות את ההיטל ממלאי של בנזין, סולר, ונפט מבעלי מלאי המוכרים בבניין לציבור. שיעור ההיטל היה בין 156.2 אגורות לליטר סולר ל-428.5 אגורות לליטר בנזין שהאוקטן שלו עולה על 83.

בבדיקת הצהרות המלאי של 386 תחנות דלק בארץ נמצא כי 151 הצהרות מלאי לא היו תקינות מטעמים שונים. לגבי 38 תחנות שהצהירו על מלאי נמוך מזה שהיה להן במציאות, גבה האגף סך של 862,000 ל"י. אך לא נקט נגדם אמצעים נוספים בנין הצהרתם הנמוכה. לגבי 113 התחנות הנותרות לא נקט האגף, עד למועד סיום ביקורת המעקב, אמצעים כלשהם.

בניית מס קניה — המשרד האיזורי תל אביב

דו"ח שנתי 28, עמ' 176

במשך שנים לא נקט אגף המכס והבלו פעולות, שהיה בהן כדי להבטיח סדרי בקרה וגבייה נאותים במשרד האיזורי של מס קניה שבתל אביב. במשרד זה התנהלו תיקי עוסקים מענפי מסחר ותעשייה שונים, שהגדול ביניהם היה ענף הטכסטיל. במשרד לא היו נתונים מרוכזים על מספרם הכולל של העוסקים שבטיפולו.

מאז 1972 לא ערך המשרד מאזן בוחן נאות לפי כרטיסי החשבון של העוסקים. בהעדר בדיקת התאמה תקופתית בין כרטיסי החשבון של העוסקים לבין החשבונות המרכזיים לא ניתן היה לקבוע בוודאות, מה הוא בדיוק גודל החוב שחייב כל עוסק. כן היה קיים פיגור ניכר ברישום החיובים והזיכויים בכרטיסי החשבון של העוסקים.

לפי הוראות האגף, על כל תחנת המכס להמציא למחלקת הכספים שבהנהלת האגף אחת לשלושה חודשים דו"ח מפורט על כל העוסקים, שחובם עולה על 5,000 ל"י ושחלפו שישה חודשים מאז המועד שהיה עליהם לפורעו. יחידת הכספים שבמשרד האיזורי לא ערכה מאז 1972 דו"ח כזה. במספר מקרים הגיע עומק הפיגור בתשלום המס לשנתיים ובמקרה אחד אף לשלוש שנים. הביקורת העלתה מקרים, שלא נערך חישוב ריבית על חוב ששולם באיחור, וכן מקרים שחישוב כזה נערך חודשים לאחר סילוק החוב. בכמה מקרים נעשו טעויות בחישוב הריבית.

בספטמבר 1977 הנהיג האגף שיטת דיווח וגבייה חדשה, שלפיה דו"חות תקופתיים מופקים על ידי המחשב, ועל העוסק למלאם ולהעבירם בעת התשלום באמצעות הבנק לאגף. אחרי הגשתם נקלטים נתוני הדו"חות במחשב, וזה בודק, אם הוגשו במועד; ולא, הוא מטיל קנסות וריבית עקב פיגורים ועורך קביעות מס. באמצעות המחשב ניתן לקבל לפי דרישה מאזן בוחן לפי חשבונות העוסקים המנוהלים במשרד האיזורי.

תהליך העברת יתרות לרישום במחשב החל באוגוסט 1978, שנה לאחר הסבת ניהול חשבונות מס-קניה למחשב, והוא נמשך זמן רב. טרם החלו פעולות להעביר למחשב יתרות זכות שבכרטיסים של עוסקים שלכאורה שילמו יותר מהמגיע. עד סוף דצמבר 1979, מועד סיום ביקורת המעקב, לא הועברו למחשב יתרות החובה של העוסקים השייכים לענף כלי רכב ולענף צורכי משרד. עד סוף יולי 1979 הועברו למחשב יתרות חובה של העוסקים ביתר הענפים בסך כולל של כ-315 מיליון ל"י. היתרות הועברו למחשב, בלא שנערכה השוואה של סך יתרות הסגירה בכרטיסי העוסקים הישנים אל סך יתרות הפתיחה במחשב; השוואה כזו דרושה כדי לוודא, שכל היתרות אמנם הועברו למחשב ושהיתרות שהועברו אכן מתאימות לאלה הירשומות בכרטיסים הישנים. בהעדר השוואה, אין ודאות שהיתרות החדשות נכונות הן.

נציבות שירות המדינה

הליכי משמעת בשירות המדינה

דו"ח שנתי 28, עמ' 204

בשנת 1974 נרשמו בפקס עבירות המשמעת שבנציבות שירות המדינה 376 עבירות שעברו עובדי מדינה. ב-1975 נרשמו 695 עבירות וב-1976 553.

בשנת 1977 נרשמו בנציבות 465 עבירות וב-1978 — 502 — ירידה לעומת 1976.

ב-1974 ניתנו לעובדי מדינה על-ידי הנהלות המשרדים 138 התראות ונזיפות, ב-1975 — 157 וב-1976 — 210.

ב-1977 ניתנו על ידי משרדי הממשלה 226 התראות ונזיפות וב-1978 — 135 בלבד.